

Arcanobacterium haemolyticum

Arcanobacterium haemolyticum je vzácný patogen patřící mezi **grampozitivní fakultativně anaerobní bakterie**. U adolescentů a dětí primárně vyvolává tonzilofaryngitidu doprovázenou exantémem, u starších pacientů s oslabenou imunitou může způsobit infekci kůže a měkkých tkání. Ojedinelé může *Arcanobacterium haemolyticum* vyvolat sepsi nebo meningitidu.

Historie

Poprvé bylo *Arcanobacterium haemolyticum* popsáno v roce 1946. Patogen se šířil mezi americkými vojáky a původními obyvateli Jižního Pacifiku a způsoboval hnisavé onemocnění kůže. Dnes bývá označován jako „**tajemná bakterie**“, protože svými základními vlastnostmi a tvarem kyjovité tyčinky se velmi podobá rodu *Corynebacterium*, čímž je jeho diagnostika náročnější a v klinických laboratořích bývá zřídka izolován.

Vlastnosti a patogenita

Jedná se o nepohyblivé tyčinky kyjovitého tvaru (tzv. koryneformní), které nesporulují. ^[1] *Arcanobacterium haemolyticum* je slabě acidorezistentní a velmi odolná bakterie – nejlépe se jí daří v krevním agaru o teplotě 37 stupňů a s 5–10 % oxidu uhličitého. Oproti rodu *Corynebacterium* není schopna růstu na kultivačních, konkrétně selektivních půdách s teluritanem.

Produkuje cytotoxický enzym (**D-fosfolipázu, sfingomyelinázu**), který poškozuje zejména endotelie a trombocyty až do stádia zánětu. Inhibuje β-hemolýzu a při smrtelné intoxikaci hrozí diseminovaná intravaskulární koagulopatie (DIC).

Onemocnění a patogenese

Acinetobacterium haemolyticum je vzácným původcem tonzilofaryngitid. V některých případech jsou provázené exantémem, který připomíná spalovou vyrážku především u dětí a adolescentů. Jeho výskyt ovšem není tak častý jako u infekcí (*Streptococcus pyogenes*).

Přenáší se kapénkami, mezi nejčastější příznak patří bolest v krku. Dostavit se může i teplota, tachypnoe, nateklé mízní uzliny a exantém, jehož struktura připomíná smrkový papír a nejčastěji se šíří z oblasti dolních končetin nahoru ke krku, hrudi až k zádkům.

Arcanobacterium haemolyticum se může nacházet v faryngu či na kůži u zdravých jedinců.^[1]

Mikrobiologická diagnostika a terapie

Provádí se výtěr z faryngu, stěr z tonzil či rány. Pro přesnou diagnostiku se nejčastěji využívá CAMP-test.

Nejvhodnějším lékem jsou makrolidy (terapie erytromycinem), Penicilin je nevhodný kvůli jeho citlivosti.

Odkazy

Související články

- Tonzilofaryngitida (akutní faryngitidy)
- CAMP-test
- Grampozitivní anaerobní bakterie

Použitá literatura a zdroje

- HURYCH, Jakub a Roman ŠTÍCHA. *Lékařská mikrobiologie: repetitorium*. 3. vydání. Praha: Stanislav Juhaňák - Triton, 202 ISBN 978-80-7553-976-2.
- Vu MLD, Rajnik M. *Arcanobacterium Haemolyticum*. In: StatPearls. StatPearls Publishing, Treasure Island (FL); 2022. PMID: 32809762.
- Volante M, Corina L, Contucci AM, Calò L, Artuso A. *Arcanobacterium haemolyticum*: two case reports. *Acta Otorhinolaryngol Ital*. 2008; 28(3):144-146

Arcanobacterium haemolyticum

Arcanobacterium

Morfologie	G+ tyčinka
Vztah ke kyslíku	fakultativně anaerobní
Kultivace	CAMP-test
Přenos	kapénkami
Onemocnění	tonsilofaryngitida, exantém, infekce kůže a měkkých tkání
Terapie	makrolidy

Reference

1. HURYCH, Jakub a Roman ŠTÍCHA. *Lékařská mikrobiologie : repetitorium*. 2021. vydání. Stanislav Juhaňák - Triton, 2021. s. 117. ISBN 9788075539762.